

AKTÜEL Arkeoloji

İKİ AYLIK ARKEOLOJİ VE SANAT DERGİSİ • SAYI 4 • OCAK 2008 • 6 YTL • KKTC 7.5 YTL

TAŞA ANLAM YÜKLEYENLER

Bir Leleg Kenti: PEDASA
Kilikyada Bir Kent: NAGIDOS
Ağlayan Kadınlar Lahdi
Kader Tanrıçası: MOİRALAR
Sualtı Arkeolojisi
Prof. Dr. Nimet Özgüç ile söyleşi

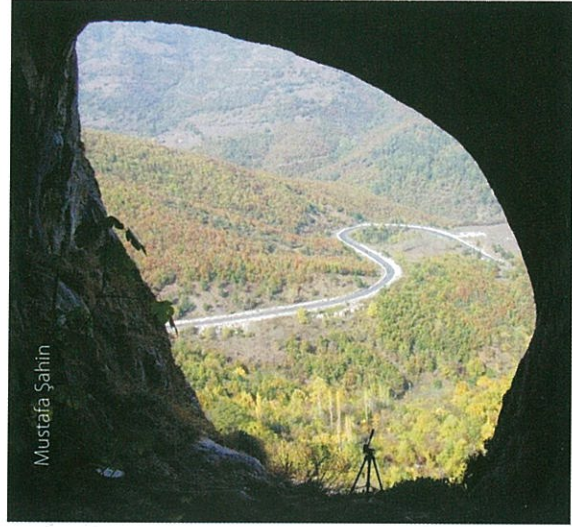
Uludağ'da 100 Bin Yıllık Tarih

Uludağ Üniversitesi Dağcılık Topluluğu öğrencileri tarafından Orhaneli ilçesi yakınlarında Uludağ eteklerinde tesadüfen keşfedilen Şahinkaya Mağarası'nda yapılan araştırmada, 100 bin yıl öncesine ait Anadolu'nun en eski yerleşim yerlerinden olduğu tahmin edilen kalıntılar bulundu. Yapılan araştırmada, mağara içerisinde çakmak taşından yapılmış taş aletlerin yanı sıra, ayı, keçi, at, koyun gibi otçul hayvanlara ait kemiklere rastlanmıştır.

Konu ile ilgili basın toplantısı düzenleyen Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Yurtkuran, bulunan taş aletlerin milattan önce 100 bin yılına ait olduğunu belirtti. Bursa'da bugüne kadar tespit edilen en erken yerleşim biriminin 6 bin yılına ait Akçalar olduğunu ifade eden Yurtkuran, "Arkeoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şahin ve bir grup dağcı öğrenci 26 Ekim 2007 tarihinde Uludağ'da yaptıkları doğa yürüyüşü esnasında tesadüfen bir mağara buldular. Burada taş aletler ve çok sayıda değişik hayvana ait kemik parçaları ile Anadolu'nun bilinmeyen dönemine ışık tutacak malzemeler bulundu. Bu keşifle, Bursa tarihi bugüne kadar bilinen en eski tarihten en az 90 bin yıl kadar eskiye gitmektedir. Sözü edilen mağarada bulunan taş aletler ülkemiz ve Bursa'nın karanlık geçmişini aydınlatması bakımından önemli bir keşif olmuştur. Böylece Asya Kıtasını Avrupa'ya bağlayan bu önemli noktanın insanlık tarihinin ilk devirlerinden bu yana kesintisiz bir şekilde yerleşim birimi olduğu da ortaya çıkmaktadır. 13- 11- 2007-Yeni Şafak - BURSA (İHA) Bursa'nın tarihöncesini aydınlatan araştırmalar bugüne dek genellikle ovalarla sınırlı kalmıştır. Daha çok Neolitik döneme yönelik bu araştırmalar, bölgenin kültür tarihiyle ilgili önemli bilgiler sağlamış; Ilıpınar, Hacılartepi, Mentşe Höyük, Barçın ve Aktopraklık.

Mustafa Şahin

Ancak, bugüne kadar Bursa'da Neolitik çağdan daha eskiye tarihlenen hiçbir buluntu yeri keşfedilmemiştir. Bursa şehrinin güneyinde keşfedilen Şahinkaya Mağarası, Orta Paleolitik Çağ'a, günümüzden yaklaşık 250 bin ile 40 bin yıl arasına, tarihlenen buluntularıyla, bölgenin önemini ortaya koymuştur.

26 Ekim 2007 tarihinde Uludağ Üniversitesi Dağcılık Topluluğu ile yaptığımız bir doğa gezisi esnasında tesadüfen keşfettiğimiz mağarada ilk dikkatimizi çeken defineciler tarafından yapılan tahribat olmuştur. Mağaranın yüzeyinde çok sayıda kemik kalıntısının bulunması dikkatimizi çekmiş, bunun üzerine burada yaptığımız yüzeysel araştırma sonucunda üç adet taş alet daha bulunmuştur. Kemik kalıntıları arasında at, koyun, keçi gibi hayvanların varlığı dikkat çekmektedir. Kemik kalıntılar arasında yer alan kafatasının bir ayağına ait olduğu tahmin edilmektedir.

Defineciler tarafından karıştırılan toprağın yüzeyinde üç adet taş alet gözümüze çarpmıştır. Taş aletler özellikle Orta Paleolitik çağa işaret etmektedir. Bundan hareketle mağara, Homo Sapiens türünden daha önce yaşadığı bilinen Neandertal insanı tarafından günümüzden yaklaşık 100.000 yıl önce kullanılmış olduğunu savlamak olasıdır. Bu buluntular, Bursa'nın şimdiye kadar bilinen en eski arkeolojik buluntularını oluşturmaktadır.

Taş aletlerin ve hayvan kemiklerinin analizleri henüz bitmemiştir. Ancak ilk gözlemler bile Şahinkaya Mağarası'nın önemini ortaya koymaktadır. Bu mağaranın keşfi, kuzeybatı Anadolu'da çok az bilinen oldukça eski bir dönemle ilgili önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Mağaranın yasadışı yollarla kazılmış olması, bu önemli buluntu yerinde bir an önce bilimsel bir araştırmanın yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Aksi halde, mağaranın içinde küçük bir alanda korunmuş alan da, tahrip olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır.

Prof. Dr. Mustafa Şahin